

Fra ungdom til ung voksen

Prosessbeskrivelse

August 2024

Prosjekt bakgrunn og tilnærming

Forord

Formålet med dette dokumentet er å samle erfaringer, beskrive metoder og tilnærminger fra den siste tidens arbeid i KS Partnerskap for radikal innovasjon (PRI) satsingen "Fra ungdom til ung voksen". Du kan lese mer om tidligere arbeid i satsingen i prosessbeskrivelse 1.

Dokumentet gir et innblikk i hvordan man kan arbeide med system-innovasjon, med ungt utenforskap som tematisk nedslagsfelt. Vi ønsker å vise vei for nye tilnærminger i møte med komplekse samfunnsutfordringer. Regjeringen har lansert et målrettet samfunnsoppdrag ("mission") for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv. KS er en aktiv bidragsyter i utformingen av samfunnsoppdraget. KS PRI og en tverrsektoriell allianse er på mange måter allerede i gang med å realisere samfunnsoppdraget, gjennom satsingen "Fra ungdom til ung voksen".

Vi ønsker at dette dokumentet skal være relevant for den tverrsektorielle alliansen som sammen med KS PRI arbeider for å bedre overgangen til voksenlivet, andre som arbeider med ungt utenforskap og for de som er nysgjerrige på nye tilnærminger i møte med komplekse samfunnsutfordringer.

Vi gjør oppmerksom på at metodisk rammeverk og aktiviteter som beskrives i dette dokumentet er spesielt utviklet for satsingen "Fra ungdom til ung voksen". Dokumentet kan inspirere til systemisk arbeid på flere områder, men det er ikke en stegvis metodeoppskrift man kan følge. Hvis du synes dette er spennende og ønsker å bidra, ta kontakt.

Takk til alliansen

KS PRI ønsker å rette en stor takk til alliansen og aktører som har deltatt på alliansetreff våren 2024. Ingen er "eeneier" av utfordringer eller løsninger i overgangen fra ungdom til ung voksen.

Om KS PRI og arbeidet med ungt utenforskap

Utfordringene i velferdssamfunnet krever et taktskifte i innovasjonsarbeidet. Evnen til å utvikle mer komplekse og radikale løsninger med samfunns effekt er avgjørende. For å møte behovet har KS etablert programmet KS Partnerskap for radikal innovasjon. Formålet med programmet er å mobilisere til samarbeid om systeminnovasjon som kommer samfunnet og den enkelte innbygger til gode. I dette ligger et systemrettet innovasjonsarbeid som er for stort for den enkelte kommune eller fylkeskommune, og som krever samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

Én av samfunnsutfordringene KS PRI mobiliserer rundt er ungt utenforskap. Visjonen er:

Alle barn og unge er verdifulle. Alle blir tatt på alvor, kjenner tilhørighet og møter et samfunn som ivaretar deres behov.

Konkrete innovasjonsprosjekter realiseres i samarbeid med KS' medlemmer og andre sentrale partnere. De konkrete prosjektene identifiseres fortløpende og utgjør programmets innovasjonsporføljer. Fra ungdom til ung voksen er ett av flere hovedprosjekt i porteføljen Ungt utenforskap i KS PRI.

Om prosjektet 'Fra Ungdom til Ung Voksen'

Vi har alt å vinne på unges deltakelse i samfunnet. I dag står 111 500 unge mellom 20 og 29 år utenfor utdanning, arbeid og opplæring (SSB,

2024). Både det offentlige og andre aktører setter inn en rekke tiltak og tjenester for å inkludere flere. Til tross for dette har andel unge utenfor økt det siste året. Overgangen fra ungdom til ung voksen kan være krevende for enhver, og kanskje spesielt for unge i mer utsatte situasjoner. Vi tror ikke at én sektor kan løse utfordringene alene. Det er et uforløst potensial i samfunnet for å bedre overgangen til voksenlivet. Selv om det pågår en rekke initiativer som retter seg mot unge, er det ingen som koordinerer og tilrettelegger for at initiativene sees i sammenheng.

Vi tror heller ikke at utfordringene kan løses på en tradisjonell måte. En stor og sammensatt utfordring som ungt utenforskap må løses med systemforståelse og systemmetodikk som tar hensyn til avhengigheter og ikke prøver å løse utfordringer for snevert. Vi må utvikle tankesett og anvende metoder for å skape en felles forståelse for dagens situasjon og forstå rotårsaker til utfordringene.

Basert på dette kan vi identifisere og eksperimentere med løsninger som kan hjelpe oss å endre systemene. Det trengs radikale endringer for å bedre overgangen til voksenlivet, men de radikale endringene kan også realiseres gjennom summen av mange små endringer.

“I ‘Fra ungdom til ung voksen’ utforsker og realiserer vi potensialet for mer radikalitet og en mer koordinert innsats”

– Hanne Sørheim-Rensvik, programleder KS PRI

Våren 2023 jobbet KS PRI i partnerskap med Dansk Design Center (DDC) og kommuner/fylkeskommuner, statsforvalter, NAV, departementer og stiftelser for sammen å finne veier til hvordan vi kan arbeide med systemiske utfordringer i overgangen fra ungdom til ung voksen. Dette forprosjektet handlet om å utvikle et metodisk rammeverk. I forprosjektet utforsket aktørene systemmetodikk og bygget systemforståelse. Aktørene som deltok i forprosjektet ble starten på det vi kaller “alliansen”. En viktig og stadig økende forsamling som støtter, følger og driver prosjektet fremover.

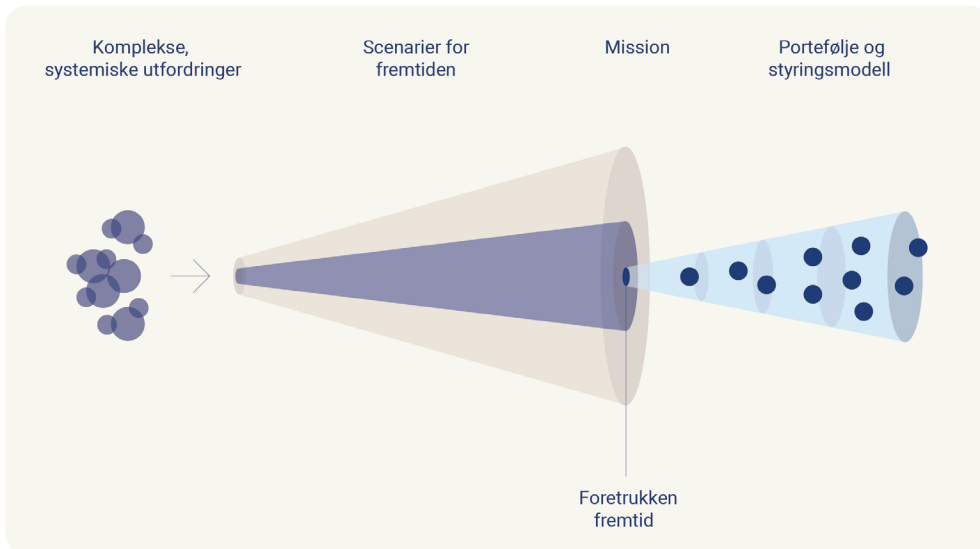
I 2024 har alliansen og KS PRI, sammen med designerne i Halogen, begynt å operasjonalisere det metodiske rammeverket. Det er denne prosessen vi beskriver i dette dokumentet.

Metodisk utgangspunkt

Et metodisk rammeverk for systeminnovasjon

For å realisere det metodiske rammeverket, er det gjennomført en rekke aktiviteter. Disse har vært sentrert rundt møter i alliansen, organisert av KS PRI som “convener”. Convenerer er de som samler forskjellige aktører for å skape en felles dagsorden for endring. De bestemmer ikke hvilke løsninger som skal prioriteres og implementeres, men insisterer på at nye løsninger og bedre systemer skapes ved bred mobilisering av aktører for å løse felles utfordringer.

Metodisk rammeverk

Prosess

1 Få grep om de faktiske utfordringene

- Innhente innsikt fra unge og interessenter
- Systemisk kartlegging av nåværende utfordringer og muligheter

2 Å bygge et felles bilde av hvor vi skal

- Drømme og lage fortellinger om radikalt annerledes overganger til voksenlivet
- Skape fremtidsscenarioer og visjoner med unge og interessenter

3 Beskrive hva vi kan gjøre sammen

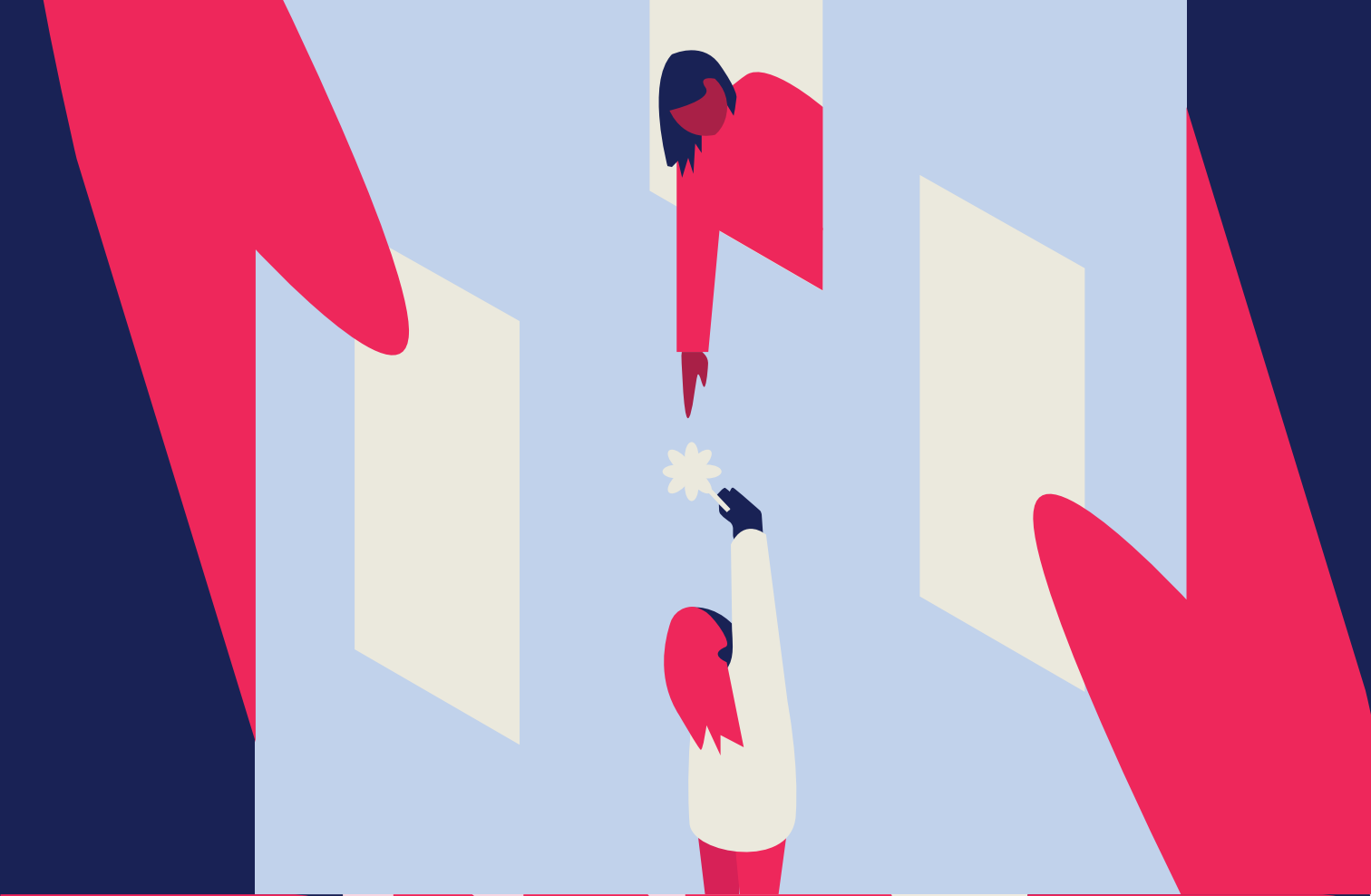
- Utvikle felle visjon
- Koble visjon, strategier og planer med handlinger
- Utvikle ny politikk på ny måte

Illustrasjon 1: Metodisk rammeverk utviklet i forprosjektet, i ferd med å realiseres i 2024

For å adressere og påvirke komplekse, systemiske utfordringer er det viktig å starte med å undersøke hvorfor systemer fungerer som de gjør. Vi trenger å forstå utfordringene på nytt; hvorfor ser de ut som de gjør og hvilke intensjoner ligger bak.

Et kraftfullt virkemiddel er evnen til å skape ønskede fremtidsbilder - visjoner. Slike bilder av fremtiden setter retning for innovasjonsarbeidet og legger grunnlaget for en innovasjonsportefølje som strekker seg mot visjonen. Fremtidsvisjoner er samlende. Det er et viktig verktøy både for å etablere og rekruttere til den felles innsatsen for å endre systemene.

Det er alliansen som skal fylle innovasjonsporteføljen med initiativer og aktiviteter som bedrer overgangen fra ungdom til ung voksen. Samtidig er flere av alliansens medlemmer allerede i gang med egne prosjekter og initiativ. Hvordan kan vi sørge for at vi jobber mot de samme målene? Hvordan får vi til samvirkende effekt? Hvordan kan vi finne hverandre og rommet vi har til å handle sammen? Hvordan kan vi forstå veien mot det vi ønsker? Og hvordan sikrer vi den nødvendige radikaliteten?

Prosess- beskrivelse

KS PRI og alliansen utgjør en del av et større økosystem som er opptatt av å bedre overgangen fra ungdom til ung voksen. Vi ivrer etter å endre systemene og inspirere til mer systemisk tilnærming. Derfor deler vi hvordan vi har arbeidet den siste tiden for å realisere det metodiske rammeverket vårt. Prosessbeskrivelsen tar for seg hvordan vi har jobbet for å

1. Få grep om de faktiske utfordringene
2. Bygge et felles bilde av hvor vi er på vei og
3. Veien videre - hva vi kan gjøre sammen

1. Få grep om de faktiske utfordringene

Vi startet med å berike vår forståelse av utfordringsbildet gjennom semistrukturerte intervjuer med unge, alliansemedlemmer og aktører fra ulike deler av økosystemet. Dette dannet grunnlaget for utvikling av et systemkart som peker på utfordringer og muligheter i overgangen fra ungdom til ung voksen. Kartet ble bearbeidet og beriket på alliansetreff i mars 2024.

Alliansetreff 14.03.2024

Hensikten med treffet var å identifisere ulike utfordringer og muligheter alliansen kan jobbe videre med for å forebygge utenforskap i overgangen til voksenlivet. For å få til dette måtte vi jobbe med å forstå utfordringene i

overgangen til voksenlivet på nytt - hvorfor ser de ut som de gjør, hvordan henger de sammen og hva er rotårsakene.

“Det er fascinerende at vi ser de samme utfordringene selv om vi jobber fra ulike perspektiver. Det gir håp.”

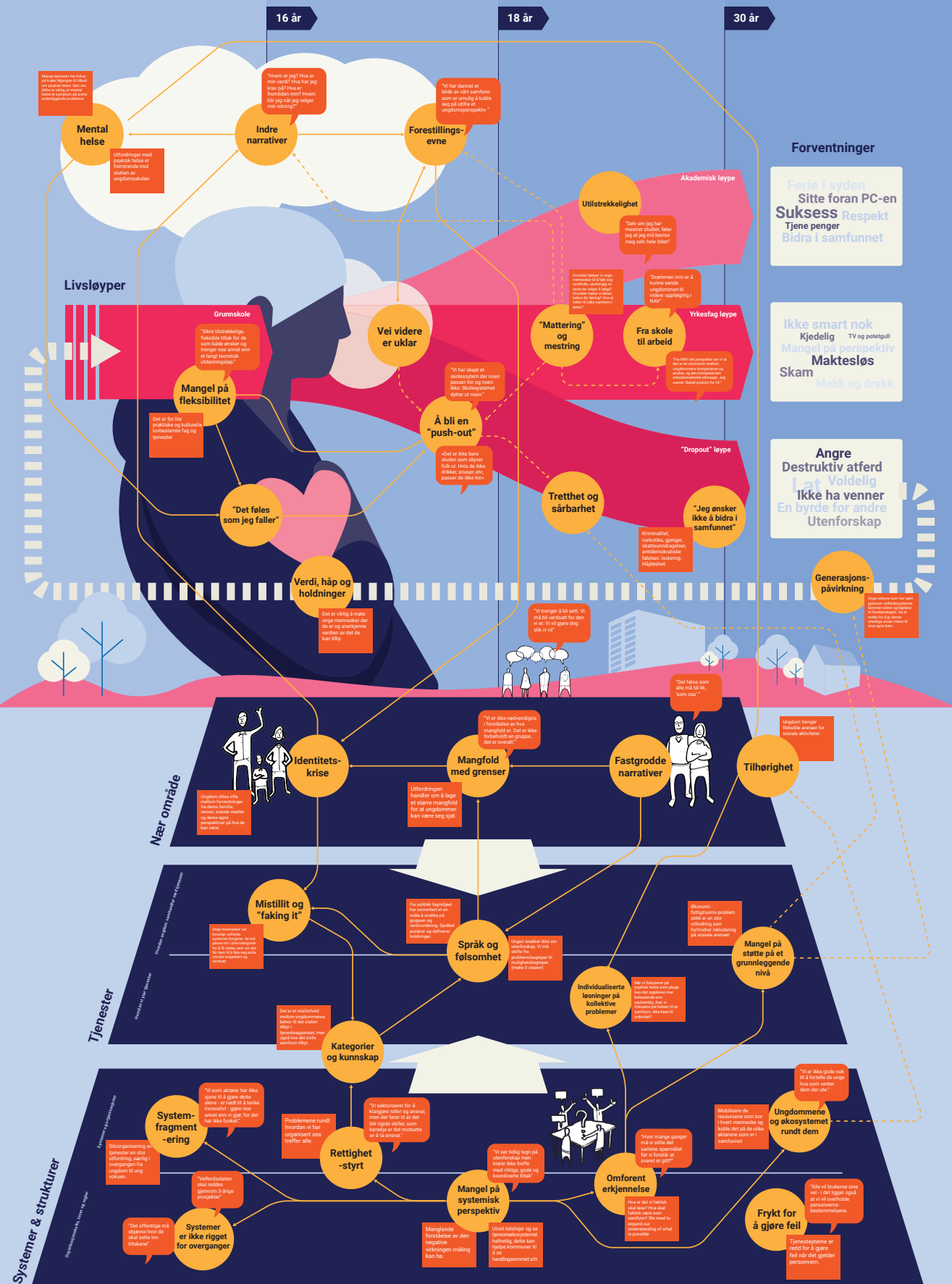
– Lars Toft, prosjektutvikler i NAV under alliansetreff i prosjektet Fra ungdom til ung voksen

Systemkartet er bygget opp med utgangspunkt i individets livsløp fra 16 til 30 år. Det inneholder beskrivelse av faktorer som påvirker de unges livsløp på nivåene; nærmiljø, tjenester og systemer & strukturer. Kartet viser også hvordan de ulike faktorene påvirker hverandre og hvordan de til syvende og sist gir utfordringer for unge i livsfasen 16-30 år.

Eksempelvis er det en utfordring i nærmiljøet at unge møtes av fastgrodde narrativer fra venner, familie og andre voksne rundt seg om hva som er riktig og feil å gjøre de neste årene. Dette påvirker de unges egne narrativer om hvilke muligheter de har og hvordan overgangen til voksenlivet bør være.

Fra ungdom til ung voksen

Systemisk kart med utfordringer knyttet til utenforskap

På forrige side er det systemiske kartet vi kaller Utfordringsbildet. Det oppsummerer innsikt samlet gjennom intervjuer med alliansemedlemmer. Dette er ikke et endelig bilde. Kartet representerer den forståelsen vi har nå, og bør oppdateres med jevne mellomrom, slik at vi holder kunnskapen relevant.

Øverst på denne siden, 2 av 8 innsiktskort som ble presentert på alliansetreffet. Nedenfor fyller workshopdeltaker ut arbeidsbok.

Et annet eksempel er at systemene er for fragmenterte. De ulike tjenestene er organisert i ulike sektorer, med hver sine styringslinjer, lover, mandater og budsjetter. I tillegg er tjenestene, sektorene og forvaltningsnivåene bygget på ulike fagtradisjoner, med forskjellig terminologi, perspektiver og ofte også ulik kultur. Dette påvirker den helhetlige innsatsen for å forebygge utenforskap i overgangen til voksenlivet. Ulike tjenester, forvaltningsnivåer og sektorer klarer ikke å se og sette sin innsats inn som del av en større helhet, hvor tiltakene fungerer godt sammen.

I tillegg til å forstå utfordringene i overgangen til voksenlivet, brukte vi alliansetreffet for å starte prosessen med å koble sammen folk med sammenfallende interesser, motivasjon og kapabiliteter. Eksempelvis er det flere i alliansen som har felles interesse for ungdomsmedvirkning i arbeidet og å skape det neste trinnet i tverrsektoriell samordning.

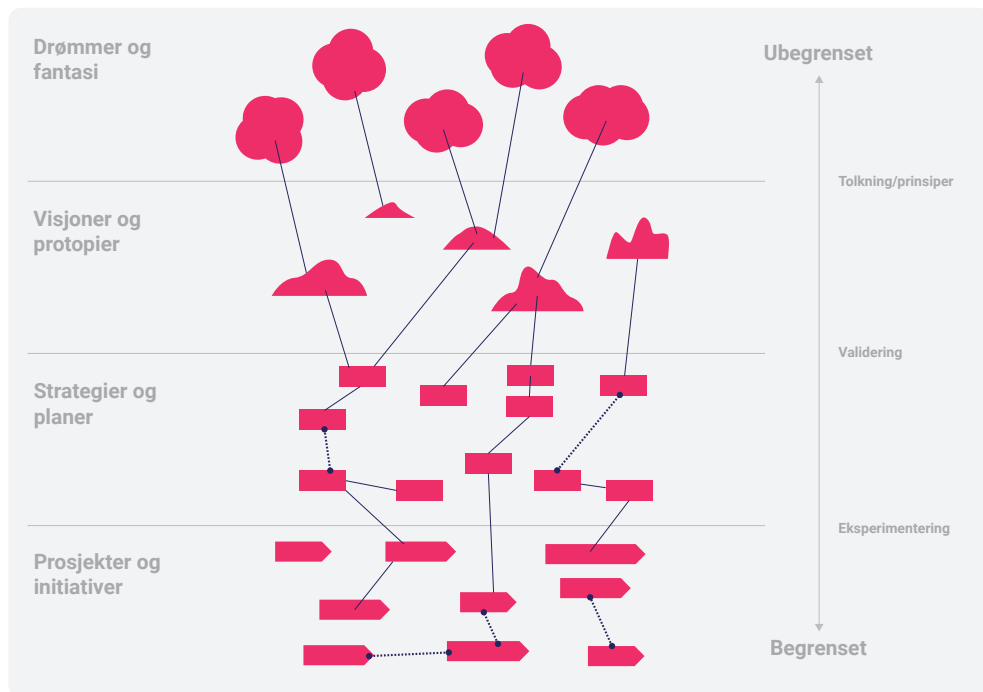

2. Å bygge et felles bilde av hvor vi skal

Forestillingsevne beskrives av UNESCO som en grunnleggende ferdighet for det 21. århundre. I mange forestillinger om fremtiden ser vi for oss fremtiden som en slags videreutvikling, og gjerne en mer ekstrem versjon av den tiden vi lever i nå. Problemet med dette er at vi da tar for gitt en del forutsetninger om samfunnet, som fastholder utfordringene vi i dag har i overgangen til voksenlivet. Derfor må vi trene opp forestillingsevnen vår. Det hjelper oss å utforske nye perspektiver og løsninger – vi blir mer kreative og åpne for alternative ideer. Det gir oss også bedre evne til å forstå komplekse sammenhenger, noe som er essensielt for å lykkes med å bedre overgangen til voksenlivet.

Det er flere veier til et felles bilde av hvor vi skal/vår felles fremtidsvisjon. Det krever en prosess som åpner opp, bidrar til nye perspektiver og gir mulighet for at ulike aktører i fellesskap kan utforske mange forskjellige fremtider og velge ønsket retning. Å skape en fremtidsvisjon hvor aktørene ser sin rolle og forstår sitt bidrag er essensielt i vårt metodiske rammeverk.

Fremtidsvisjonen er ikke løsrevet fra konkrete handlinger og initiativer i dag. Den utvikles på bakgrunn av våre drømmer og fantasier (uhemmet, naivt og ubegrenset) og fungerer som en felles inspirerende retning for strategier, planer, initiativer og handlinger (mer konkret og begrenset). Sammenhengen mellom det ubegrensede og det mer begrensede beskrives i modellen nedenfor.

Alliansen har den siste tiden fokusert på den øverste delen av modellen: Hvilke drømmer har vi og hvilke visjoner kan vi jobbe mot? Vi ville utfordre og inspirere tankesettet vårt sammen med unge, for å strekke forestillingsevnen vår om hvordan overgangen fra ungdom til ung voksen kan se ut. Både for å utvikle en felles inspirerende retning og for å gi kraft og inspirasjon til alliansens pågående prosjekter, initiativer og handlinger.

Illustrasjon 2: modell for å forstå sammenhengen mellom drømmer, visjoner og konkrete handlinger i dag.

I forkant av det andre alliansetreffet jobbet vi med unge på fontenehuset i Asker for å utvikle parallelle univers, som til sammen utgjør et multivers. De tok oss med på en reise fra hverdagen, gjennom en portal der de besøkte mange parallelle univers og kom tilbake med historier og bilder - slik at vi kunne snakke om universene og forstå hva de kunne bety.

På dette tidspunktet følte vi at det var viktig å ikke begrense arbeidet på noen måte, for å la det de unge måtte tenke på komme til overflaten. Resultatet ble 12 parallelle univers som varierte fra det verdslige, til det abstrakte til det merkelige. Deretter hadde vi en diskusjon om hva hvert av disse parallelle universene prøvde å si om vår egen virkelighet. Sammen bestemte vi oss for å bringe dette arbeidet videre til det andre alliansetreffet i 2024, der to unge fra fontenehuset i Asker delte sine univers med alliansen. De unge var også med og fasiliterte arbeidsøktene.

Alliansetreff 10.06.2024

På alliansetreffet laget vi fortellinger om radikalt annerledes samfunn og overganger til voksenlivet. Hensikten med treffet var å utfordre og inspirere

tankesettet vårt sammen med unge, for å strekke forestillingsevnen vår om hvordan overgangen fra ungdom til ung voksen kan se ut.

Drømmer og fantasi

Alliansen fikk selv ta del i å drømme ut bilder av fremtidens situasjon for unge som er radikale og positive. De fylte multiverset med deres egne parallelle universer. Deretter diskuterte vi verdiene bak historiene og de underliggende sammenhengene. Hva er noen av utfordringene eller konfliktene? Hva sier det om vårt eget univers?

Protopier

Med utgangspunkt i drømmer og fantasi, utviklet alliansen protopier. Protopier er radikale fremtidsvisjoner vi kan jobbe mot. Utopier er uopnåelige og har en tendens til å ekskludere deler av samfunnet. Dystopier er enkle å tenke på, men uproduktive og opprettholder gjerne våre nåværende utfordringer. Protopier er fremtidsvisjoner som er avhengige av oss for å bli sanne. Vi bygger fremtiden selv, med våre handlinger. Protopier beveger oss, gjør oss i stand til å planlegge og se mulighetene for en fremtid som kan bli bedre for oss alle.

Med arbeidet utført av deltakerne på alliansetreffet som grunnlag, har vi laget fem historier, med tilhørende illustrasjoner. Historiene viser ulike aspekter av det samfunnet vi ønsker i fremtiden, med fokus på unge. De fem protopiene som ble skapt var:

På forrige side, på toppen, unge medlemmer fra Fontenehuset i Asker drømte om radikalt annerledes overganger til voksenlivet. Nederst, alliansen utviklet protopier på bakgrunn av de unges og egne drømmer.

På denne siden, deltakerne blir kjent med hverandres drømmer.

Radikalt horisontalt samfunn:

Beskriver et engasjert og myndiggjort lokalsamfunn som deler og skaper verdier sammen.

Unge som grensesnitt:

I dette protopia er unge selv grensesnittet mellom velferdssystemet og andre unge.

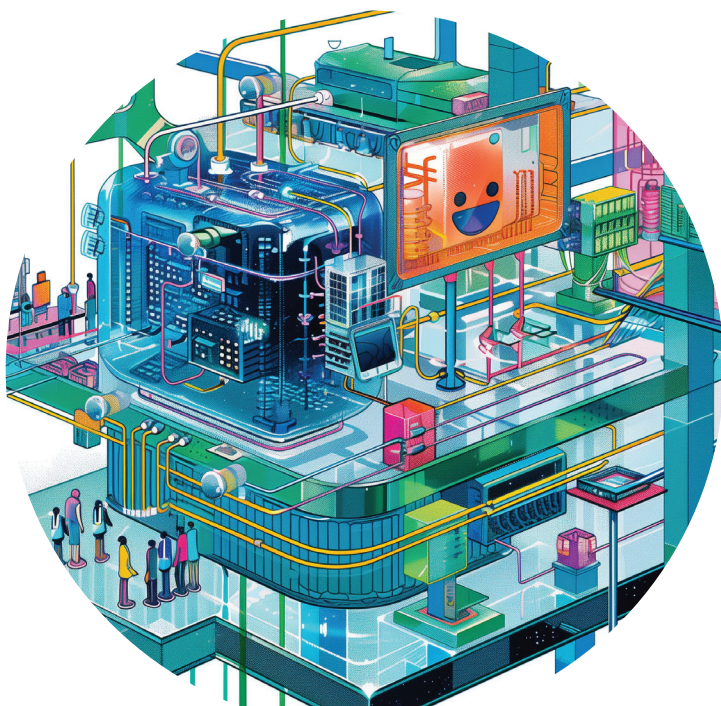
Et marked for relasjoner og ferdighetsbygging:

Velferdsarbeidere er delaktige i livene til de de ønsker å bidra for. De bor og lærer sammen, og har frihet til å handle i sine lokalsamfunn.

Ungdomsledet politikk for løsninger som setter naturen først:

Beskriver en fremtid der de unge driver grønn utvikling gjennom politisk engasjement.

Kunnskapsdreven iterativ styring:

Dette protopia beskriver et fremtidsbilde der teknologi hjelper de som administrerer systemet til å bedre forstå de unges behov og verdien av deres egne handlinger.

Veien videre: Hva vi kan få til sammen

**Forskning- og innovasjonsskip -
visualisering av en metafor for å
forstå økosystemet og "riggen"
rundt utfordringene i overgangen
fra ungdom til ung voksen**

"Se for deg vår allianse som et forsknings- og innovasjonsskip på et viktig oppdrag over det store havet av muligheter for å endre samfunnet vårt til det beste for unge. Skipet er fylt med ulike ressurser og kapasiteter som alle bidrar til å flytte oss fremover.

Sammen forstår vi utfordringene og mulighetene vi står ovenfor, og navigerer skipet mot våre felles ambisjoner. Retningen formes gjennom inkluderende dialog blant alle ombord, kontinuerlig eksperimentering og kunnskapsbygging, og ønsket om å faktisk endre de mange systemene rundt de unge. På dette skipet er vi en mangfoldig gruppe av organisasjoner og mennesker som alle på hver sin måte har en rolle arbeidet med ungt utenforskap. Vi kommer fra offentlig, privat og ideell sektor, vi jobber

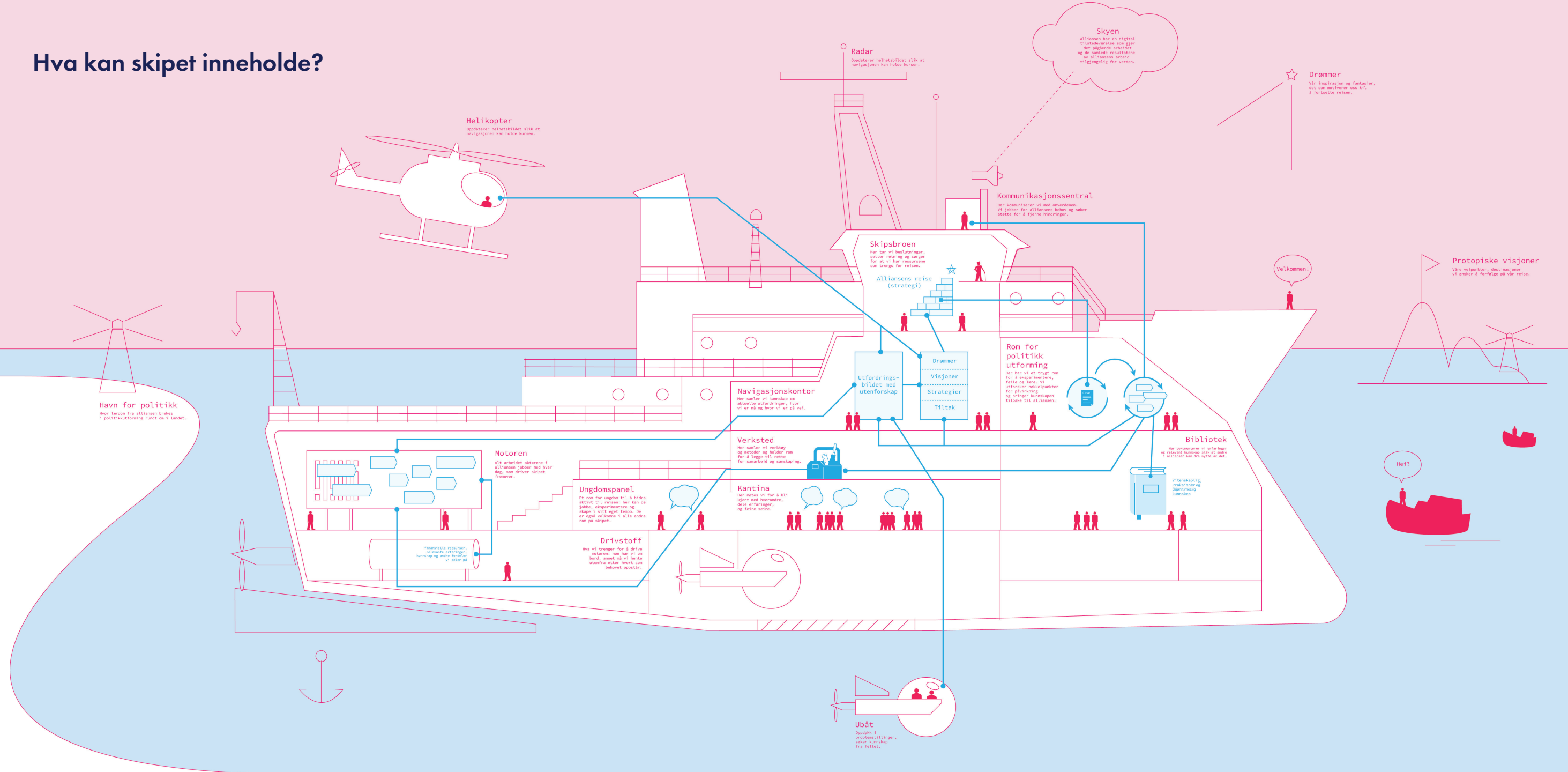
som ledere i etater og direktorater, som prosjektledere i tverrsektorielle satsinger, bidrar til å realisere prosjekter og initiativer gjennom stiftelser og privat næringsliv eller jobber med ungdom ute i samfunnet på en eller annen måte.

Vi er et fellesskap på tvers av nivåer. I skipet deler vi kompetanse, erfaringer og kunnskap - fra det arbeidet vi står i, hver eneste dag. I skipet skaper vi det neste nivå av samarbeid - vi jobber ikke lengre parallelt, men vi frigjør kraften som bor i økosystemene. Og vi bygger infrastrukturer for påkobling, koordinering av samarbeid og forsøk. I skipet skaper vi et nytt nasjonalt narrativ rundt utenforskap. I hjertet av vår reise er de unge. Det er de som vet aller best - det er de som i størst grad kan vise oss målet med reisen. De er ikke bare passasjerer, de er sponsorene av denne reisen. Deres håp, drømmer og ambisjoner setter vår destinasjon og driver skipet, og fører oss mot en ny virkelighet."

- Hanne Sørheim-Rensvik, i siste alliansetreff

Skipet hjelper oss å forstå hvilken rolle hver enkelt av oss kan ta på tvers av de bindinger som ligger i økosystemet pr i dag, og blir således en metafor som hjelper oss i arbeidet med å organisere den samlede innsatsen.

Hva kan skipet inneholde?

- **Motoren:** Alt arbeidet aktørene i alliansen jobber med hver dag, som driver skipet fremover. Her kobles det til finansielle ressurser, relevante erfaringer, kunnskap og andre fordeler vi deler på.
- **Ungdomspanel:** Et rom for ungdom til å bruke aktivt på reisen: her kan de jobbe, eksperimentere og skape i sitt eget tempo. De er også velkomne i alle andre rom på skipet.
- **Drivstoff:** Hva vi trenger for å drive motoren: noe har vi ombord, annet må vi hente utenfra etter hvert som behovet oppstår.
- **Navigasjonskontor:** Her samler vi kunnskap

- om aktuelle utfordringer, hvor vi er nå og hvor vi er på vei.
- **Verksted:** Her samler vi verktøy og metoder og holder rom for å legge til rette for samarbeid og samskaping.
- **Kantina:** Her møtes vi for å bli kjent med hverandre, og feire seire.
- **Skipsbroen:** Her tar vi beslutninger, setter retning og sørger for at vi har ressursene som trengs for reisen.
- **Rom for politikkutforming:** Her har vi et trygt rom for å eksperimentere med ny politikk, feile og

- lære. Vi utforsker nøkkelpunkter for påvirkning og bringer kunnskapen tilbake til alliansen.
- **Biblioteket:** Her dokumenterer vi erfaringer og relevant kunnskap slik at andre i alliansen kan dra nytte av det. Vitenskapelig, praksisnær og skjønnmessig kunnskap
- **Utbåten:** Dypdykk i problemstillinger, søker kunnskap fra fellet.
- **Drømmer:** Vår inspirasjon og fantasi, det som motiverer oss til å fortsette reisen.
- **Skyen:** Alliansen har en digital tilstedeværelse som gjør det pågående arbeidet og de samlede

- resultatene av alliansens arbeid tilgjengelig for verden.
- **Radar / Helikopter:** Herfra oppdaterer vi helhetsbildet slik at navigasjonen kan holde kursen.
- **Protopiske visjoner:** Våre veipunkter, destinasjoner vi ønsker å forfølge på vår reise.
- **Kommunikasjonssentral:** Her kommuniserer vi med omverdenen. Vi jobber for alliansens behov og søker støtte for å fjerne hindringer.
- **Havn for politikk:** Hvor lærdom fra alliansen brukes i politikkutforming rundt om i landet.

Systemendring krever at man forstår økosystemet man er en del av. Visualiseringer som dette hjelper oss å forstå noe som kan virke abstrakt. Summen av skipet er økosystemet; aktører og funksjoner som må til for å få til endringer i møte med en kompleks utfordring som ungt utenforskap.

Hvor går reisen videre? Vi har store ambisjoner om å endre systemene i overgangen fra ungdom til ung voksen. I første omgang vil vi fortsette å utvikle en fremtidsvisjon, slik at våre konkrete initiativer og handlinger i dag kan kobles, forsterkes, berikes og strekke seg mot en felles inspirerende retning. Det handler om å bygge et nytt nasjonalt narrativ for og med unge. Narrativet må riste oss og kan åpne opp for de nødvendige dyptgripende systemendringene som bedrer overgangen til voksenlivet.

Vi tror også at alliansen kan bidra til å utvikle ny politikk som gir nye rammer for å forebygge utenforskap i overgangen fra ungdom til ung voksen. Alliansen har i løpet av våren pekt på behovet for endrede rammebetingelser (lover, reguleringer og politikk). Aktørene i alliansen bruker systemmetodikk og har systemforståelse. Samlet har de en bred kompetanse på ung-området, og mange konkrete pågående prosjekter og initiativer. De er bredt sammensatt på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Alliansen er derfor en unik arena for å utvikle og teste ny politikk, lovverk og reguleringer som vil bedre overgangen fra ungdom til ung voksen.

Bli med ombord!

I dette dokumentet har vi beskrevet KS PRI og alliansens arbeid våren 2024 med å bedre overgangen fra ungdom til ung voksen. Vi erkjenner behovet for dyptgripende endringer for å klare å gjøre noe med samfunnsutfordringen ungt utenforskap. Vi tar i bruk nye tankesett, tilnærminger og metoder i vår felles prosess for å endre systemene. Vi er optimistiske og håpefulle, og tror på en mer systemisk tilnærming enn den tradisjonelle lineære prosjektilnærmingen.

Har du noe å bidra med? Kom ombord på vårt forskning- og innovasjonsskip!

På vegne av KS PRI og alliansen,

Kirsten Viga Skretting
Porteføljansvarlig Ungt utenforskap,
KS Partnerskap for radikal innovasjon

Oslo 30.8.2024

Verktøykasse

Rammeverk og modeller

- A) Metodisk rammeverk
- B) Modell for å forstå sammenhengen mellom drømmer, visjoner og konkrete handlinger

Fra alliansetreff 14.03

- C) 8 Innsiktskort
- D) "Utfordringsbildet" plakat
- E) Workshop Arbeidsbok 1 og 2

Fra alliansetreff 10.06

- F) Workshop mal 1 og 2
- G) "Multiverset for de unge" plakat
- H) 5 protopier
- I) "Forskning- og innovasjonskip" plakat

